

کتاب

سؤال ارزی
احمدی نژاد از
وزیر اقتصاد

در طول ۵ سالی که وزیر اقتصاد بودم سه مرتبه از مجلس رأی اعتماد گرفتم. در سال ۸۷ برای دولت نهم، سال ۸۸ برای دولت دهم و سال ۹۰ زمانی که طرح استیضاح انجام شد. در سال‌های ۸۷ و ۸۸ که برای دولت‌های نهم و دهم رأی می‌گرفتم هیچ مخالفی نداشتم؛ البته در هر دو دوره کسانی به بنده رأی مخالف یا ممتنع داده بودند اما کسی که در مخالفت با بنده صحبت کند یا وجود نداشت و یا اینکه ترجیح می‌داد انرژی خودش را صرف مقابله با سایر وزرای معرفی شده بکند

در اولین دیدار حضوری‌ام با دکتر احمدی نژاد که برای ارائه گزارشی درباره تورم از طرف وزارت بازرگانی رفته بودیم، ایشان از من پرسید که اگر قیمت ارز کاهش پیدا کند قیمت‌ها به قبل بر می‌گردد یا نه؟ من هم در پاسخ به وی گفتم: «کشور شاید هزینه‌های افزایش نرخ ارز را پرداخت کرده باشد ولی با کاهش آن مواهبی به دست نخواهد آورد و بحث چسبندگی قیمت‌ها را مطرح کردم.» من شوک به بازار ارز را قبول نداشتم و معتقد بودم اگر قرار است اصلاحی صورت بگیرد این کار باید با دریافت سیگنال‌هایی از بازار انجام گیرد. من معتقد بودم دلار ۴۵۰ تومانی برای اقتصاد ایران امکان پذیر نیست و همین ایده را با احمدی نژاد در میان گذاشتم.

عبور اقتصاد ایران از شرایط خاص

با وجود بحران جهانی سال‌های ۲۰۰۷ و ۲۰۰۸ در کنار اجرای طرح تحول اقتصادی و سیاست‌های اصل ۴۴ در ایران و برخی مشکلات دیگر؛ اقتصاد ایران توانست از شرایط خاص نسبتاً موفق عبور کند

هم این بود که امریکایی‌ها به سراغ آن رفتند و قانون‌های کنترل انحصار نوشتند. بنده روی این جریان‌ها مطالعه داشتم. به عبارتی سازگار بازار را نمی‌کردم، اما به شکست بازار هم معتقد بوده و راهکار آن را وجود یک قانون رقابت می‌دانستم. افراد حاضر در اتاق بازرگانی هم حرف‌های بنده و نحله فکری مرا درک می‌کردند.

● یادم هست در آن برهه، درباره کاهش قیمت دلار اظهارنظرهای متفاوتی می‌شد. حسین مصمصامی سرپرست وقت وزارت اقتصاد، معتقد به کاهش قیمت دلار بود و بر این باور بود که قیمت واقعی دلار حدود ۴۵۰ تومان است. واکنش‌ها و حتی برخی از نگرانی‌ها پس از اظهار نظر سرپرست وقت وزارت اقتصاد نسبت به کاهش قیمت دلار به ۴۵۰ تومان را می‌توانستیم در چهره برخی از کارشناسان و فعالان اقتصادی در آن روزها ببینیم. شما در جلسه‌ای که با فعالان بخش خصوصی داشتید رسماً اعلام کردید چه وزیر بشوم و چه نشوم دلار ۴۵۰ تومانی برای اقتصاد ایران امکان پذیر نیست. فکر نمی‌کنید یکی از دلایل اقبال اعضای اتاق، برخی از فعالان اقتصادی و برخی از اقتصاددانان لیبرال، مخالفت شما با ایده دلار ۴۵۰ تومانی مصمصامی بود؟ در اولین دیدار حضوری‌ام با دکتر احمدی نژاد که برای ارائه گزارشی درباره تورم از طرف وزارت بازرگانی

یادم هست در جلسه‌ای به کمیسیون اقتصادی مجلس رفته بودم، آقای نادران در آن جلسه گفت: «دیدگاه‌های حسینی را منطقی و منطبق با واقعیت می‌دانم.» اما اینکه آقای توکلی نسبت به بنده نظر مثبت داشته باشد برای اولین بار از شما می‌شنوم. اتفاقاً جایی خوانده بودم که توکلی گفته «هیچ‌گاه به حسینی رأی مثبت ندادم و از ابتدا هم او را قبول نداشتم.»

● در مجموع نسبت به شما در مجلس، فضای مثبتی حاکم بود. یادم هست قبل از گرفتن رأی اعتماد، به اتفاق آقای دانش جعفری به اتاق بازرگانی رفتید. هم دانش جعفری و هم اعضای اتاق قویاً از شما حمایت کردند.

این حمایت‌ها مربوط به نگاه من به مسائل اقتصادی بود. در درون و بیرون دولت کسانی بودند که همچنان طرفدار طرح تثبیت قیمت‌ها یا انجام اقدامات ضربتی و یک شبه در خصوص سیستم بانکی و یا مسائل ارزی بودند. بنده قصد ندارم خودم را در کنار علم اقتصاد و دیگران را در مقابل آن بدانم. شاید حمایت‌های آقای دانش جعفری و اعضای اتاق از بنده به شناختی برمی‌گشت که آنها از چهارچوب فکری بنده داشتند. مثلاً در دنیا در برخورد با مسأله انحصار دو جریان وجود داشت. در اروپا و کشورهای مانند فرانسه و انگلستان در مقطعی هر کجا که انحصار وجود داشت آن را دولتی کردند. یک نحله فکری دیگر

در شماره‌های قبلی «ایران اقتصادی»، بخش‌هایی از جلد نخست کتاب محرمانه‌های اقتصاد ایران حاوی گفت‌وگو با سیدشمس‌الدین حسینی وزیر امور اقتصادی و دارایی دولت‌های نهم و دهم را منتشر کردیم. وی در بخش‌های ابتدایی کتاب به نحوه ورود خود به دولت محمود احمدی نژاد و سپس پذیرش تصدی وزارت اقتصاد پرداخت و همچنین مباحثی را نیز پیرامون شرایط اقتصاد ایران در آن دوره و طرح‌ریزی برای اجرای طرح هدفمندی یارانه‌ها مطرح کرد. در این شماره، برخی مسائل آن سال‌ها مانند بروز بحران جهانی سال ۲۰۰۷ و ۲۰۰۸ و اجرای سیاست‌های اصل ۴۴ در کنار برخی موضوعات دیگر مطرح شده است.

گزارش

پیشنهادی خوانده شود، مصمصامی با وی تماس می‌گیرد که آیا نام وی از تریبون مجلس به عنوان وزیر پیشنهادی خوانده شده است؟ لذا من احساس می‌کردم تا معرفی یک وزیر مراحل زیادی باید طی شود و اصلاً ممکن است در لحظه آخر معرفی نشود! برای همین قبل از اعلام رسمی نامه، هیچ‌گونه تلاشی جهت رایزنی و لابی‌گری برای گرفتن رأی از نمایندگان نداشتم.

● جو مجلس نسبت به شما مثبت بود. اغلب نماینده‌های مجلس نیز موضع خوبی نسبت به شما داشتند. مثلاً افرادی مانند احمد توکلی و الیاس نادران که بعدها از منتقدان دولت و عملکرد شخص شما شدند قبل از معرفی‌تان به مجلس، در گفت‌وگو با رسانه‌ها گفته بودند: «حسینی فرد آشنایی با اقتصاد است و نظر مجلس نسبت به وی مثبت است.»

آقایان توکلی و نادران جزء افرادی بودند که ما از گذشته کم و بیش یکدیگر را می‌شناختیم. زمانی که بنده به عنوان دانشجوی مقطع فوق لیسانس وارد دانشکده اقتصاد

اجازه بدهید وارد جلسه رأی اعتماد شوم. شما به عنوان وزیر معرفی شدید. در مورد اتفاقات چند روز مانده به رأی‌گیری و خود روز رأی‌گیری صحبت کنید. به قول خودتان، آدم معرفی نمی‌شود. بالاخره برای گرفتن رأی اعتماد، مطمئناً لابی‌گری‌ها و رایزنی‌های گسترده‌ای انجام دادید. من به همراه دکتر حمید بهبهانی به عنوان وزیر راه و ترابری و مرحوم علی کردان به عنوان وزیر کشور برای کسب رأی اعتماد به مجلس معرفی شده بودیم. ساعت حول و حوش ۱۱ ظهر بود که وارد مجلس شدم. چند دقیقه بعد، اسمم از تریبون مجلس به عنوان وزیر پیشنهادی اقتصاد قرائت شد. آقای دکتر شهریار معاون پارلمانی وزارت اقتصاد به من نقل می‌کرد: «در همان لحظاتی که قرار بود نام شما از تریبون مجلس به عنوان وزیر

